T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

COP31 TÜRKİYE ANTALYA

Sayı : 30824082-610-17089345
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

22 Ekim 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km. No: 278 Çankaya / Ankara
İrtibat: Tel:
Faks: e-posta: elektronik ağ: www.csb.gov.tr

DENİZLİ MİLLETVEKİLİ
SAYIN YASİN ÖZTÜRK'ÜN
TBMM 7/48858 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

7/48858
GK 12

SORULAR

Bir Vatandaşın yaşadığı şehirde hangi fabrikadan, hangi termik santralden, hangi trafik koridorundan veya hangi ısınma biçiminden kaynaklanan kirliliği soluduğunu bilme hakkı vardır.
AK Parti yirmi yılı aşkın süredir çevre politikalarını yönetmektedir.

Buna rağmen Türkiye'nin birçok kentinde hava kirliliği hâlâ kış aylarında gündemin değişmeyen başlığıysa sorunun yalnız Vatandaşın sobasına veya meteorolojik koşullara yüklenmesi kabul edilemez.

Devlet yalnız ölçmemeli; kirleten kaynağı tespit etmeli, yaptırım uygulamalı ve Vatandaşın sağlığını korumalıdır.

Bu çerçevede;
1)Türkiye genelinde aktif hava kalitesi ölçüm istasyonu sayısı kaçtır?
2)Ölçüm istasyonu bulunmayan ilçe sayısı nedir?
3)İstasyonların yıl içinde veri üretmediği toplam gün sayısı kaçtır?
4)PM2.5 ölçümü yapan istasyonların toplam istasyonlara oranı nedir?
5)Dünya Sağlık Örgütü kılavuz değerlerinin üzerinde kirlilik görülen il sayısı kaçtır?
6)Hava kirliliği nedeniyle "yüksek riskli" kabul edilen şehirler hangileridir?
7)Sanayi tesislerinden kaynaklanan emisyonların gerçek zamanlı izlenmesi sağlanmakta mıdır?
8)Emisyon limitlerini aşan tesis sayısı 2025 ve 2026 yıllarında kaçtır?
9)Bu tesislere uygulanan toplam idari para cezası ne kadardır?
10) Tekrar eden ihlaller nedeniyle faaliyeti durdurulan tesis sayısı kaçtır?
11) Termik santrallerin çevresindeki yerleşimlerde özel sağlık etki araştırmaları yapılmakta mıdır?
12)Çocuklar ve yaşlılar için hava kirliliği erken uyarı sistemi bütün illerde uygulanacak mıdır?
13) Vatandaşın yaşadığı mahalledeki gerçek hava kalitesini anlık görebileceği sistem geliştirilecek midir?
14) Hava kirliliğinin sağlık sistemine yıllık maliyeti hesaplanmış mıdır?
15) Yirmi yılı aşkın İktidarınız sonunda temiz hava meselesinin hâlâ temel çevre problemi olmasının siyasi sorumluluğunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

CEVAPLAR

1)Günümüz itibariyle Bakanlığımız Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağına bağlı 383 adet Hava Kalitesi İzleme İstasyonu bulunmaktadır.

2)Bakanlığımız Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağına bağlı 383 adet Hava Kalitesi İzleme İstasyonuna ait lokasyon bilgisi Bakanlığımız https://sim.csb.gov.tr internet adresinde tüm kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

3-4-5-6) Mevcut istasyonlarda üretilen verilerin tamamı ve PM2.5 ölçümü yapan istasyon bilgisi dahil tüm bilgiler https://sim.csb.gov.tr web adresi ile Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı Mobil Uygulaması üzerinden vatandaşlarımızın bilgisine anlık olarak sunulmaktadır. Ayrıca tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirleticilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesini iyi, orta, hassas, sağlıksız, kötü ve tehlikeli şeklinde derecelendirme yapılmakta ve https://sim.csb.gov.tr web adresi üzerinden kamuoyu bilgisine sunulmaktadır.

Bakanlığımızca Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde Temiz Hava Eylem Planı ve illere özgü eylemlerin belirlenmesi kapsamında 81 ilimizde eylem planı hazırlama yükümlülüğü bulunmaktadır. Hava kalitesinin korunması ve kirliliğin azaltılması kapsamında illerimizdeki sanayi, evsel ısınma ve ulaşım kaynaklı hava emisyonları hesaplanarak, Bakanlığımız Taşra Teşkilatı koordinasyonunda Temiz Hava Eylem Planları hazırlanmakta ve uygulanmaktadır.

Temiz Hava Eylem planlarında illerin dinamiklerine göre bilgi teknolojileri ve coğrafi bilgi sistemlerini doğrudan kullanan HEY Portalı ve NEFES yazılımı ile hava kalitesi seviyelerinin korunmasına esas karar destek süreçleri için veri üretilmektedir. Üretilen verinin hava kalitesi modelleme bileşenleri için emisyon envanteri hesaplaması uluslararası sözleşmeler kapsamındaki yükümlülüklerimiz çerçevesinde yapılmaktadır. Hava kalitesinin korunması önlemlerinin yaygınlaştırılması için gerekli tavsiyeler ilgili kurum ve kuruluşlara aktarılmaktadır.

7)Bakanlığımızca, Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri (SEÖS) Tebliği kapsamında kirletici vasfı yüksek sanayi tesislerinde oluşan baca gazı emisyonları SEÖS ile anlık olarak takip edilmekte, elde edilen veriler ve oluşturulan raporlar Bakanlık Sürekli İzleme Merkezi (SİM) sisteminde elektronik olarak arşivlenmektedir. Mevcut durumda ülkemizde 415 tesise ait 800 adet bacada SEÖS bulunmakta ve online olarak takip edilmektedir. Oluşturulan raporlarda mevzuatta belirlenen sınır değerlerin aşılması durumunda denetim birimlerince idari yaptırım işlemi uygulanmaktadır.

9-10) Bakanlığımızca 2025 yılında Çevre Kanunu'nun 20 nci maddesi b bendi uyarınca toplam 465.852.610 TL idari para cezası uygulanmış olup, 111 işletmenin faaliyeti durdurulmuştur.
Bakanlığımızca 2026 yılında ise Çevre Kanunu'nun 20 nci maddesi b bendi uyarınca toplam 351.261.470 TL idari para cezası uygulanmış olup 73 işletmenin faaliyeti durdurulmuştur.

13) Bakanlığımızca Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde hava kalitesinin korunması ve kirliliğin azaltılması kapsamında illerimizdeki sanayi, evsel ısınma ve ulaşım kaynaklı hava emisyonları hesaplanarak, Bakanlığımız Taşra Teşkilatı koordinasyonunda Temiz Hava Eylem Planları hazırlanmakta ve uygulanmaktadır.

Temiz Hava Eylem planlarında illerin dinamiklerine göre bilgi teknolojileri ve coğrafi bilgi sistemlerini doğrudan kullanan HEY Portalı ve NEFES yazılımı ile hava kalitesi seviyelerinin korunmasına esas karar destek süreçleri için veri üretilmektedir. Üretilen verinin hava kalitesi modelleme bileşenleri için emisyon envanteri hesaplaması uluslararası sözleşmeler kapsamındaki yükümlülüklerimiz çerçevesinde yapılmaktadır. Hava kalitesinin korunması önlemlerinin yaygınlaştırılması için gerekli tavsiyeler ilgili kurum ve kuruluşlara aktarılmaktadır.